

Actualiseren van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid

Het college heeft op 28 maart 2023 besloten het huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid te actualiseren naar aanleiding van het Collegeprogramma en praktijkervaringen.

De actualisatie houdt in:

1. De drempelwaarden in het huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid worden verhoogd tot voor “werken” naar € 3.000.000 en voor “diensten/ leveringen” naar € 70.000 (de maximaal mogelijke grenzen uit de Gids Proportionaliteit). Hierdoor kunnen er meer opdrachten onderhands worden vergeven;
2. Het huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid is geactualiseerd met de MVI-thema's uit het MVI-Manifest. De MVI-thema's in het inkoop- en aanbestedingsbeleid van 1 juni 2021 zijn inmiddels achterhaald en niet meer in lijn met het huidige MVI-Manifest;
3. Het huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid is geactualiseerd ten aanzien van het SROI-percentage en de wijze waarop dat ingevuld dient te worden. De invulling van de SROI-verplichting blijkt voor sommige opdrachten lastig te zijn. Een flexibel percentage sluit beter aan bij de praktijk. De hoogte van het percentage wordt in overleg met de projectleider SROI vastgesteld binnen de bandbreedte van 1 tot en met 10 procent van de aanneemsom (afhankelijk van de beschikbare werkgelegenheid).

Daarnaast wordt opgenomen dat opdrachtnemers met een kleine (overgebleven) SROI-verplichting de mogelijkheid krijgen om dit bedrag in te vullen met impactpakketten van Everyday Heroes indien blijkt dat andere mogelijkheden, zoals het plaatsen van personen uit een doelgroep, niet mogelijk blijken te zijn;

4. Er is een toevoeging betreffende de percelenregeling opgenomen in het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Door op te nemen dat overheidsopdrachten die voldoen aan de bepalingen uit art. 2.18 van de Aanbestedingswet (percelenregeling), één op één vergeven mogen worden, worden meer opdrachten onderhands vergeven. Hierdoor worden lokale ondernemers/ SEBO-ers voor meer opdrachten van de gemeente uitgenodigd om een offerte uit te brengen.
5. Het aangevulde inkoop- en aanbestedingsbeleid d.d. maart 2023 is definitief vastgesteld en treedt in werking op de dag na de elektronische bekendmaking;
6. Het huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid d.d. 1 juni 2021 wordt op de dag na de elektronische bekendmaking ingetrokken;
7. Er wordt geen samenspraak toegepast;
8. Het raadsmemo Geactualiseerd inkoop- en aanbestedingsbeleid d.d. maart 2023 is vastgesteld en ter kennisname naar de raad gestuurd.

1. Uitgangspunten

1.1 Wetgeving

De gemeente leeft onderstaande relevante wet- en regelgeving na:

- Aanbestedingswet 2012: dit wettelijke kader implementeert de Europese Richtlijnen 2014/24/EU, 2014/25/EU, 2014/23/EU en 2009/81/EG ('Aanbestedingsrichtlijnen'). Deze Wet biedt één kader voor overheidsopdrachten boven en – beperkt – onder de (Europese) drempelwaarden en de rechtsbescherming bij (Europese) aanbestedingen voor leveringen en diensten;
- Aanbestedingsreglement werken 2016 (ARW 2016): deze wet biedt een kader voor overheidsopdrachten boven en – beperkt – onder de Europese drempelwaarden en de rechtsbescherming bij aanbestedingen voor werken;
- Gids Proportionaliteit;
- Europese wet- en regelgeving: wet- en regelgeving op het gebied van aanbesteden is afkomstig van de Europese Unie. De 'Aanbestedingsrichtlijnen' vormen momenteel de belangrijkste basis. De uitleg van deze Aanbestedingsrichtlijnen kan volgen uit Groenboeken, Interpretatieve Mededelingen etc. van de Europese Commissie;
- Burgerlijk Wetboek: het wettelijke kader voor overeenkomsten;
- Gemeentewet: het wettelijke kader voor gemeenten.

1.2 Algemene beginselen van het aanbestedingsrecht

De gemeente houdt zich aan de volgende algemene beginselen van het aanbestedingsrecht:

- Gelijke behandeling: gelijke gevallen mogen niet verschillend worden behandeld, tenzij dat verschil objectief gerechtvaardigd is. Ook verkapte of indirecte discriminatie is verboden;
- Non-discriminatie: discriminatie op grond van nationaliteit mag niet;
- Transparantie: de gevolgde procedure dient navolgbaar (en dus controleerbaar) te zijn;
- Proportionaliteit: evenredigheid. De gestelde eisen, voorwaarden en criteria aan de inschrijvers mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot het voorwerp van de opdracht. De gemeente past het beginsel van proportionaliteit toe, volgens de Gids Proportionaliteit, bij de te stellen eisen, voorwaarden en criteria aan inschrijvers en inschrijvingen en met betrekking tot de contractvoorwaarden;
- Wederzijdse erkenning: diensten en goederen van ondernemingen uit andere lidstaten van de Europese Unie moeten worden toegelaten voor zover die diensten en goederen op gelijkwaardige wijze kunnen voorzien in de behoeften van de gemeente.

1.3 Algemene beginselen behoorlijk bestuur

De gemeente houdt zich bij haar inkopen aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, zoals het gelijkheidsbeginsel, motiveringsbeginsel en vertrouwensbeginsel.

1.4 Algemene voorwaarden

Voor alle contracten die de gemeente afsluit, gelden algemene voorwaarden die van toepassing verklaard moeten worden en bij de uitvraag meegestuurd moeten worden. Dit kunnen zijn:

- VNG Algemene voorwaarden en Zoetermeers addendum bij leveringen en diensten;
- GIBIT bij alle IT-diensten en IT-leveringen;
- UAV2012 en Zoetermeers addendum bij werken;
- UAV- gc 2005 bij geïntegreerde contractvormen;
- DNR 2011 en addendum gemeente Zoetermeer bij diensten van architecten en ingenieurs;
- Algemene verkoopvoorwaarden voor Bouwterreinen 2021 bij de verkoop van grond.

Wanneer er sprake is van een gecombineerde opdracht (bijvoorbeeld dienst en werk) dan worden de algemene voorwaarden gekozen die het beste aansluiten bij de opdracht.

1.5 Afwijken van beleid

Afwijkingen van dit inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn slechts in uitzonderlijke gevallen mogelijk en toegestaan op basis van een deugdelijk gemotiveerde toelichting op de reden voor afwijken, voor zover een en ander op basis van de geldende wet- en regelgeving mogelijk is en na schriftelijke goedkeuring door de algemeen directeur.

1.6 Regionale inkoop samenwerking

Met de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst voor verdergaande samenwerking op het gebied van inkoop en aanbesteding heeft de gemeente zich verbonden om zich in te spannen zoveel als mogelijk Europees gezamenlijk aan te besteden. Deelnemende gemeenten aan de regionale inkoop samenwerking staan vermeld op de website: [Inkoopkracht ZHW](#).

Een onderhandse aanbesteding kan aan de orde zijn op het moment dat uit de analyse blijkt dat deze kan bijdragen aan het doel van de inkoop samenwerking.

1.7 De Binnenbaan

De Binnenbaan is het werkbedrijf in de regio Zoetermeer. Voordat de opdracht op de markt gezet wordt volgens dit inkoopbeleid moet onderzocht worden of de Binnenbaan in staat is om de opdracht uit te voeren. Als dit het geval is dan is een inkoop volgens dit beleid niet nodig omdat er sprake is van inbesteden.

2. Professioneel, doelmatig en rechtmatig inkopen en aanbesteden

2.1 Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

Bij iedere aanbesteding dient men minimaal twee van de hierna genoemde MVI-thema's toe te passen. Als men hier niet aan kan voldoen dient in het startformulier gemotiveerd te worden waarom de thema's niet toepasbaar zijn op de aanbesteding.

Milieu (incl. biodiversiteit en duurzaamheid)

Milieubewust inkopen omvat het tegengaan van milieuverontreiniging (stikstofuitstoot), luchtverontreiniging en gebruik van schadelijke stoffen en pesticiden. Dit mede ter bescherming van de biodiversiteit.

Maar ook het tegengaan van voedselverspilling en het verminderen van watergebruik en energiegebruik vallen hieronder.

Het effect van producten en handelen op het milieu moet zo beperkt mogelijk zijn. Er dient 100% duurzaam ingekocht te worden en bij minimaal 40% van de aanbestedingen dienen er gunningcriteria op het gebied van duurzaamheid geformuleerd te zijn. Deze ambitie wordt onder andere gerealiseerd door het opnemen van de minimumeisen in de aanbestedingsprocedure van ambitieniveau 1, die geformuleerd zijn voor bepaalde productgroepen in de MVI-criteriatool (zie: <https://www.mvicriteria.nl/nl>) en per aanbesteding overwogen of een hoger ambitieniveau wenselijk is. Binnen deze criteria zijn, zowel in de selectie- als in de gunningsfase, eisen en wensen te onderscheiden.

Klimaat

Bij klimaatbewust inkopen gaat het om het voorkomen of het zo klein mogelijk maken van de uitstoot van CO2 en andere broeikasgassen, het leveren van een positieve bijdrage aan energiebesparing en de transitie naar duurzame energiebronnen. Er kan worden gedacht aan vervoersmiddelen, klimaatinstallaties en ICT.

Circulair (incl. biobased)

Bij circulair inkopen wordt geborgd dat de producten of materialen aan het einde van de levens- of gebruiksduur weer optimaal in een nieuwe cyclus worden ingezet. Belangrijk hierbij is waardebehoud van producten en materialen.

Ketenverantwoordelijkheid internationale sociale voorwaarden

De internationale sociale voorwaarden (ISV) richten zich op het verbeteren van de internationale arbeidsnormen, zoals het tegengaan van dwangarbeid, slavernij, kinderarbeid en discriminatie. Het toepassen van ISV bij grote opdrachten draagt bij aan het uitbannen van zulke misstanden in de inkoopketen.

Diversiteit en inclusie

Het stimuleren van een diverse en inclusieve samenleving en bedrijfsleven waarin iedereen wordt behandeld op wat ze kunnen en niet op wie ze zijn, van wie ze houden, waar ze vandaan komen of wat ze geloven.

Social return

Het bieden van eerlijke kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in lijn met het streven naar een diverse en inclusieve samenleving. Bij alle aanbestedingstrajecten van werken en diensten (m.u.v. de enkelvoudig onderhandse aanbestedingen) dient men Social Return On Investment (SROI) mee te nemen. De hoogte van het percentage wordt in overleg met de projectleider SROI vastgesteld binnen de bandbreedte van 1 tot en met 10 procent van de aanneemsom. De hoogte van het percentage is afhankelijk van de beschikbare werkgelegenheid. Het percentage dient te worden ingezet voor werkgelegenheid, scholing en maatschappelijke activiteiten binnen Zoetermeer.

Het SEBO-Keurmerk (in geval van de meervoudig onderhandse aanbestedingen) staat gelijk aan de geëiste SROI-verplichting.

Daarnaast is het mogelijk om in een aanbesteding bij de gunningcriteria SROI mee te nemen. De inschrijvende ondernemer kan dan aangeven hoeveel procent SROI zij gaat realiseren specifiek bij de uitvoering van de opdracht. Dit boven op de al gestelde minimumeis. Ondernemer is zelf verantwoordelijk voor de invulling en kan hierover in overleg treden met het WGSP (Werkgeversservicepunt).

Opdrachtnemers met een kleine (overgebleven) SROI-verplichting krijgen de mogelijkheid om dit bedrag in te vullen met impactpakketten van Everyday Heroes. Uiteraard maken we alleen gebruik van deze mogelijkheid als andere mogelijkheden, zoals het plaatsen van personen uit een doelgroep, zijn onderzocht.

2.2 Extra criteria

In het huidige Programma Duurzaam en Groen Zoetermeer en de vertaling ervan in het inkoop- en aanbestedingsbeleid, wordt o.a. de volgende zaken duurzaam ingekocht:

- FSC gecertificeerd hout en papier;
- Groene stroom en gas;
- Asfalt (zeer stil asfalt);
- Uitgifte van gemeentegrond;
- Nieuwbouwwoningen "nul op de meter" en aardgasvrij;
- Gemeentelijk vastgoed duurzame en energiezuinige installaties;
- Gebouwen zoveel mogelijk voorzien van zonnepanelen;
- Wagenpark zoveel mogelijk elektrisch.

MKB (o.a. SEBO)

Enkelvoudig onderhandse aanbesteding

De opdracht wordt uitgezet bij één lokale ondernemer met SEBO-Keurmerk (Sociaal Economisch Betrokken Onderneming), of één lokale ondernemer, of een niet-lokale ondernemer (in aflopende volgorde). En de opdracht wordt aan deze ondernemer gegeven zolang deze kan voldoen aan de gestelde eisen en een goede, marktconforme prijs/kwaliteit verhouding aanbiedt.

Meervoudig onderhandse aanbesteding

De opdracht wordt uitgezet bij drie tot vijf ondernemers waarvan ten minste één lokale ondernemer met SEBO-Keurmerk of ten minste één lokale ondernemer, of niet-lokale ondernemers (in aflopende volgorde).

Bij een gelijke score zal de opdracht bij de onderhandse aanbestedingen aan de ondernemer gegeven worden volgens eerdergenoemde volgorde.

Nationale en Europese aanbestedingen

De opdracht wordt gepubliceerd, maar door de wijze van inrichten van de aanbesteding kunnen kansen voor het MKB worden gecreëerd.

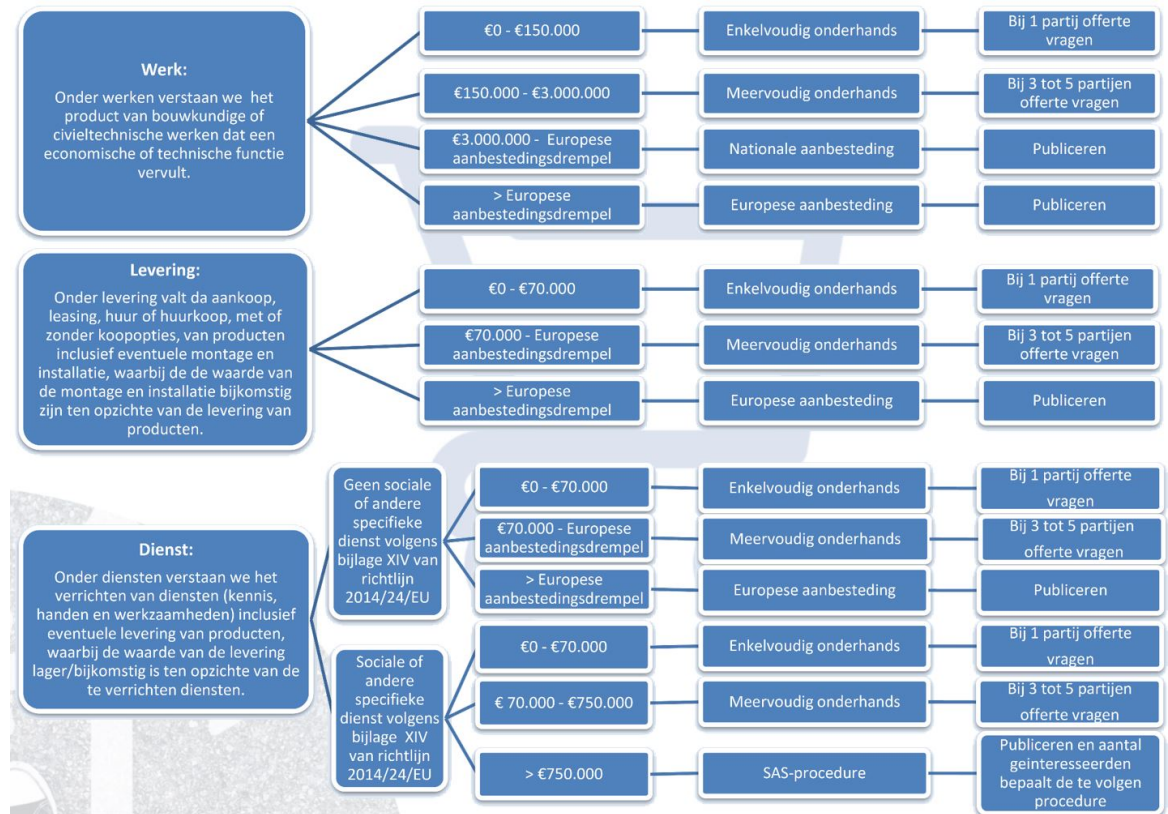
Dit besluit treedt in werking een dag na bekendmaking.

Zoetermeer 30 maart 2023

*de secretaris,
B.J.D. Huykman*

*de burgemeester,
M.J. Bezuijen*

Beslisboom te volgen aanbestedingsprocedure

- *De Europese aanbestedingsdrempels wijzigen iedere twee jaar. Voor de actuele drempels zie: <https://www.pianoo.nl/nl/regelgeving/drempelwaarden-europees-aanbesteden> .*
- *In geval van het vergeven van een concessie, dient men de aanbestedingsprocedures te gebruiken behorende bij de aanbestedingsdrempels van werken.*
- *Overheidsopdrachten die voldoen aan de bepalingen uit art. 2.18 van de Aanbestedingswet (percelenregeling), mag men één op één vergeven.*